

OKRESNÝ ÚRAD TRENČÍN
ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia
Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín

VEREJNÁ VYHLÁŠKA

MESTO STARÁ TURÁ MESTSKÝ ÚRAD	
Dátum 11. 04. 2014	RZ/ZH-LU
Evidenčné číslo: 5944/2014	Číslo spisu:
Prílohy/lísty:	Vybavuje:

Vyvesené:

Zvesené:

.....

(pečiatka, podpis)

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
OU-TN-OSZPI-2014/1109-3

Vybavuje/Linka
Ing. Jaroslava Balušiková / 032 - 7408624

Trenčín
07.04.2014

Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, ako obstarávateľ dokumentácie ochrany prírody (ďalej len „orgán ochrany prírody“), na základe doručeného návrhu programu starostlivosti Chráneného areálu Pavúkov jarok dňa 21.03.2014 pod zn. CHKOBK/234/2014 Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky – Správou CHKO Biele Karpaty, so sídlom: Trenčianska ul. 31, 914 41 Nemšová, podľa § 54 ods. 20 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“)

predkladá návrh

programu starostlivosti o územie európskeho významu – Chránený areál Pavúkov jarok.

Chránený areál Pavúkov jarok (ďalej len „CHA Pavúkov jarok“) bol vyhlásený vyhláškou KÚŽP v Trenčíne č. 2/2009 zo 16. februára 2009.

CHA Pavúkov jarok je zapísaný v štátnom zozname osobitne chránených častí prírody Slovenskej republiky pod číslom: **M/1287**.

CHA Pavúkov jarok patrí do európskej sústavy chránených území NATURA 2000, kód územia: **SKUEV 0369 Pavúkov jarok**.

Chránené územie sa nachádza v Trenčianskom kraji, v okrese Nové Mesto nad Váhom, v obci Stará Turá, v katastrálnom území Stará Turá, podľa GIS

Celková výmera chráneného územia je **22 4874 m²** podľa katastra nehnuteľností (22 5360 m² podľa GIS).

Chránené územie tvoria dve samostatné časti vzdialené od seba cca 650m:

Pavúkov jarok : 14 6057 m²

Drgoňova dolina: 7 8817 m²

Telefón
+421-32-7408611

Fax
+421-32-7408630

E-mail
jaroslava.balusikova@tn.ouzp.sk

Internet
www.tn.ouzp.sk

IČO
00151866

Na celom území platí štvrtý stupeň ochrany prírody. Pre štvrtý stupeň ochrany zákon o ochrane prírody v § 15 definuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Predmetom ochrany v CHA Pavúkov jarok sú:

Biotope európskeho významu: Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91E0*), Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)

Druhy európskeho významu: spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), modráčik bahniskový (*Maculinea nausithous*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*).

Biotope národného významu: Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí

Druhy národného významu: zlatenka Chrysididae (*Omalus violaceus*), súmračník čiernohnedý (*Heteropterus morpheus*), vidlochvost ovocný (*Iphiclides podalirius*), perlovec dvojradový (*Brenthis hecate*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), netopier hrdzavý (*Nyctalus noctula*).

Využívanie územia a jeho okolia – súčasný stav:

● priemysel a energetika

V území ani blízkom okolí sa nevykonáva priemyselná činnosť.

Územím v časti Pavúkov jarok – južne od tzv. žandárskeho mostu prechádzajú líniové elektrické vedenia VN – 22 kV č. 1032, 209, 357 s ochranným pásmom 10 m a VVN – 110 kV č. 8502, 8509 s ochranným pásmom 15 m od krajného vodiča na každú stranu. Na stĺpoch 22 kV vedenia nie sú nainštalované zábrany zabraňujúce usmrcovaniu vtákov.

V ochrannom pásme vedení je nutné vykonávať zásahy v zmysle platných právnych predpisov a noriem – s ohľadom na chránené druhy v mimohniezdnej dobe (od 15.9. – 31.3.).

● doprava

Severnú hranicu Pavúkovho jarku tvorí most – krajinársky zaujímavý viadukt tzv. žandársky most cez ktorý vedie neelektrifikovaná jednokoľajová železničná trať z Nového mesta nad Váhom cez Myjavu do Českej republiky.

Územie je prístupné po miestnych komunikáciách medzi osadami – turanskými kopanicami Stará Turá – Drgoňova dolina – Paprad' - Vankovec, alebo zo štátnej cesty II. triedy č. 581 Nové Mesto n. Váhom – Myjava odbočkou doprava pred VN Dubník II.

Priamo v území je v C-KN evidovaných – 5 ciest (zastavané plochy), niektoré už nie sú využívané a splývajú s okolitým terénom TTP. Vyjazdené sú nové „poľné cesty“.

V Drgoňovej doline je vyjazdených niekoľko prístupov autom až k potoku Kostolník priamo cez trávne porasty s krvavcom lekárske (*Sanguisorba officinalis*), čím dochádza k poškodzovaniu biotopov, živných rastlín a hniezd mravcov (*Myrmica rubra*), ktoré sa nachádzajú v trsoch tráv.

● banská činnosť a činnosť vykonávaná banským spôsobom

Priamo v území sa nenachádza žiadny dobývací priestor ani chránené ložiskové územie. Najbližšie k CHA Pavúkov jarok je v katastri obce Myjava cca 12 km JZ od hranice chráneného územia dobývací priestor Myjava I. na tehliarske suroviny a JV cca 15 km dobývací priestor Čachtice na stavebný kameň.

● lesné hospodárstvo

Chránené územie sa nachádza mimo lesného pôdneho fondu. Na základe požiadaviek ŠOP SR z dôvodu informovanosti bol CHA Pavúkov jarok zakreslený do lesníckych porastových máp lesného celku Stará Turá.

● poľnohospodárstvo

CHA Pavúkov jarok je obklopený intenzívne obhospodarovanými poľnohospodárskymi pozemkami, ktoré v minulosti prešli rozsiahlymi rekultiváciami a zároveň izolovaný brehovými porastami Pavlíkovho jarku a potoka Kostolník a miestnymi komunikáciami.

Obhospodarovanie trvalých trávnych porastov v území zabezpečuje podľa dohodnutých pravidiel Poľnohospodárskeho družstva (PD) Stará Turá.

PD Stará Turá využíva podporu v rámci Programu rozvoja vidieka – priame platby na plochu a LFA (znevýhodnené oblasti).

Poľnohospodárske pozemky v okolí chráneného územia sú tiež prevažne v obhospodarovaní PD Stará Turá a súkromných vlastníkov.

- **vodné hospodárstvo**

Drgoňovou dolinou preteká vodný tok **Kostolník** (4-21-09-067, spr. č. 039), ktorý je podľa vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z vodohospodársky významným tokom. Správcom toku je SVP, š. p. – OZ Povodie Váhu Piešťany, Správa povodia stredného Váhu II. Piešťany.

Časťou CHA Pavúkov jarok preteká drobný vodný tok **Pavlíkov jarok** (4-21-09, spr. č. 042). Správcom toku sú Lesy Sr, š.p., OZ Trenčín.

Zásoby vody v toku sú pomerne malé a v období leta sa pohybujú na hranici minima. Recipient aj na viac týždňov, až mesiacov vysychá.

Potoky sú časťou mikropovodia 4-21-09.

CHA Pavúkov jarok nie je súčasťou ochranného pásma vodárenského zdroja.

- **poľovníctvo**

Územie je súčasťou poľovného revíru: Stará Turá – Mestské lesy, užívateľom je Poľovné združenie Stará Turá. Patrí do poľovnej oblasti S IV. Stará Turá – Bošáca

- **rybárstvo**

Potok Kostolník v Drgoňovej doline patrí do rybárskeho revíru 2-0370-4-1, lososový – P, je v správe MO SRZ Stará Turá.

- **cestovný ruch a rekreačno-športové aktivity**

Priamo v území neboli zaznamenané rekreačné aktivity. Územím CHA neprechádza žiadny turistický chodník.

V blízkosti hranice CHA Pavúkov jarok v južnej časti Pavúkovho jarku po spevnenej ceste okolo nádrže Dubník II. smerom do osady Vankovci a južnou hranicou druhej časti CHA v Drgoňovej doline prechádza turistický chodník (zelená značka).

- **urbanizácia a osídlenie**

CHA sa nachádza mimo zastavaného územia mesta Stará Turá.

Pre bielokarpatský región je charakteristické rozptýlené osídlenie. V extraviláne Starej Turej sú to staroturanské kopanice napr. Drgoňova dolina, Vankovci, Paprad', Durcovie dolina.

- **výchova, vzdelávanie**

V roku 2013 bol vybudovaný náučný chodník Drgoňova a Durcovie dolina so štyrmi panelmi, z ktorých panel č. 1 (ÚEV Pavúkov jarok), situovaný na dolnom okraji Drgoňovej doliny v blízkosti bývalého mlyna, informuje o hodnotách tohto chráneného územia. Panel č. 2 (Živočíchy v osadách a na kopaniciach) je umiestnený pri domoch v osade Drgoňova dolina.

Vybrané aktivity pozitívne i negatívne vplyvujúcich na predmet ochrany:

Z aktivít pôsobiacich v území vplyvujú na predmet ochrany poľnohospodárstvo, čiastočne výkon rybárskeho práva a energetika.

V súčasnosti je územie CHA Pavúkov jarok v Drgoňovej doline a v severnej časti Pavúkovho jarku obhospodarované nasledovne:

Obhospodarovanie trvalých trávnych porastov (TTP) sa od roku 2004 po dohode ŠOP SR s užívateľom PD Stará Turá prispôsobuje časovo aj plošne potrebám manažmentu cieľových druhov motýľov, najmä modráčikov, a ich živnej rastline – krvavecú lekárskeho (*Sanguisorba officinalis*). V prípade, že obhospodarovateľ nestihne pokosiť lúky do 15.6. ostávajú porasty bez manažmentu do ďalšej sezóny, čo podporuje šírenie expanzívnych druhov ako pichliač roľný (*Cirsium arvense*) či smlz kroviskový (*Calamagrostis epigeios*), prípadne sa vykoná jesenné mulčovanie.

Okraje plôch, nedostupné veľkou technikou, ostávajú dlhodobo bez manažmentu, sú vystavené expanzii konkurenčne zdatných vysokobylinných druhov a lokálne, v centrálnej časti Drgoňovej doliny aj trsti obyčajnej (*Phragmites australis*).

V Drgoňovej doline je vyjazdených niekoľko prístupov autom až k potoku Kostolník priamo cez trávne porasty s krvavcom lekárskeho (*Sanguisorba officinalis*), čím dochádza k poškodzovaniu biotopov, živných rastlín a hniezd *Myrmica rubra*, ktoré sa nachádzajú v trsoch tráv.

V **elektrovodoch** sa v pravidelných cykloch odstraňuje porast náletových drevín, pri dodržaní zásad ochrany prírody (výrub v mimohniezdnom období) nemá tento zásah negatívne vplyvy na predmet ochrany územia.

V časti Pavúkov jarok sú brehové porasty negatívne ovplyvnené výsadbou euroamerického kríženca topoľa kanadského (*Populus × canadensis*). Z invázy druhov je zaznamenaný hojný výskyt netýkavky malokvetej (*Impatiens parviflora*).

Výskum a monitoring

V území boli preskúmané denné motýle, vybrané čeľade blanokrídlovcov a ichtyofauna vodných tokov. Útržkovité nepublikované údaje sú o výskyte chrobákov. Početné sú nepublikované údaje o výskyte vtákov a cicavcov. Priebežne prebieha aj základný floristický výskum, v roku 2013 boli vymapované biotopy územia.

Rok/y výskumu	Názov (zameranie) výskumu	Kto výskum realizoval
2012 – 2013	Lepidoptera - inventarizácia, monitoring	Lubomír Víťaz
2012 – 2013	mapovanie biotopov	Katarína Rajcová
2004	Hymenoptera - čiastočná inventarizácia	Pavol Deván
2004	Coleoptera - čiastočná inventarizácia	Oto Majzlan
2006	Ryby - inventarizácia	Jozef Májsky

Ekologicko-funkčné priestory

Územie nie je zónované, na celom území platí štvrtý stupeň ochrany prírody.

Na základe viacročných znalostí územia a výsledkov inventarizačného výskumu zameraného na biotické i abiotické zložky, bola vykonaná priestorová diferenciácia územia. Tá spočíva vo vymedzení ekologicko-funkčných priestorov (EFP) ako priestorových jednotiek, ktoré si vyžadujú rovnaký spôsob starostlivosti. Každý EFP má jednotné funkčné zameranie a rovnaké manažmentové opatrenia.

EFP 1: Nivné lúky s aspektom *Geranium pratense* a *Sanguisorba officinalis*

- mozaikovitý kosenie najneskôr do 15. júna a následné odstránenie biomasy 1-krát ročne (t. j. v pruhoch, šachovnicovo a pod.) najvhodnejšie pomocou lištovej kosačky so zvýšenou lištou, v prípade že obhospodarovateľ nedisponuje lištovou kosačkou je vhodnejšie lokalitu pokosiť diskovou kosačkou ako nepokosiť. Náhradou mozaikovitého kosenia môže byť striedavé ponechanie jednej pätiny plochy nepokosenej so živnými rastlinami pre imága.
- prípadná druhá kosba je možná iba po 15. septembri, opäť mozaikovitým spôsobom
- vylúčenie mulčovania plôch
- možná je extenzívna pastva na otave (bez oplocovania) s vylúčením kôz
- blokovanie sukcesie – odstraňovanie náletových drevín a vyhrabávanie stariny
- zachovanie vodného režimu
- vylúčenie hnojenia a košarovania v území
- šírenie živnej rastliny – krvavca lekárskeho, čo je možné dosiahnuť vhodným manažmentom – kosením a odstraňovaním biomasy aj z plôch bez krvavca, následným rozrušením drnu a roztrúsením nakosených bylín krvavca s dozretým semenom (z mozaiky nepokosených plôch) na narušenú pôdu.

EFP 2: Vodné toky (Pavlíkov jarok, potok Kostolník), ich brehové porasty a porastové lemy

- odstraňovanie nepôvodných druhov drevín – euroamerického topoľa kanadského (*Populus × canadensis*) pri údržbe vodných tokov a uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov
- zamedzenie rozširovania brehových porastov (z EFP2) do iných priestorov (vyvetvovanie, odstraňovanie nachýlených stromov, prebierka výmladkových trsov...)

- zachovanie starých vrúb
- udržiavať v poraste a lemoch dobre osvetlené stromy s tvrdým drevom – najmä duby
- ponechanie hrubého mŕtveho stojateho aj ležiaceho dreva v poraste tak, aby nebránilo prietoku vody v koryte
- vykonávanie zásahov v ochranných pásmach elektrovodov v zmysle platných predpisov a noriem v mimohniedznej dobe (od 15.9. – 31.3.)
- udržiavanie členitých, presvetlených porastových lemov s vysokým percentuálnym zastúpením vysokých nektarujúcich bylín, dokášanie po 15. septembri
- obnova zazemnených rybníčkov v dolnom úseku Pavúkovho jarku

EFP 3: Fragmentované suchšie lúky zväzu *Arrhenatherion elatioris*

- kosenie a následné odstránenie biomasy 1-krát ročne
- vylúčenie mulčovania plôch
- možná je extenzívna pastva na otave
- odstraňovanie náletových drevín, vyhrabávanie stariny

Spôsob vyhodnocovania programu starostlivosti:

Tento program starostlivosti sa vypracováva na obdobie 10 rokov vzhľadom na skutočnosť, že ide o nelesné územie, manažmentové opatrenia je potrebné vykonávať každoročne a ich účinnosť je vhodné vyhodnocovať v kratšom časovom období, ako je v súčasnosti odporúčaných 30 rokov (novela zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny účinná od 01.01.2014).

Vyhodnotenie účinnosti realizovaných opatrení spolu s analýzou stavu prírodných podmienok a socio-ekonomických pomerov bude vstupom pre stanovenie nových operatívnych cieľov a navrhovaných opatrení na ich dosiahnutie v nasledujúcom programe starostlivosti.

Predkladaný návrh programu starostlivosti bol vypracovaný Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky – Správou CHKO Biele Karpaty podľa platnej legislatívy. Návrh bol v rámci vnútornej oponentúry schválený na Riaditeľstve Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky v Banskej Bystrici, ktorá odporučila predložiť dokument na schválenie orgánu ochrany prírody. Podľa § 54 ods. 5 je program starostlivosti o chránené územie dokumentom na zabezpečenie dlhodobej priebežnej starostlivosti o chránené územie a jeho ochranné pásmo. **Návrh programu starostlivosti je prílohou tejto verejnej vyhlášky a je k nahliadnutiu na Mestskom úrade v Starej Turej a na Okresnom úrade v Trenčíne, odbore starostlivosti o životné prostredie.**

Podľa § 54 ods. 20 zákona o ochrane prírody orgán ochrany prírody (okresný úrad v sídle kraja) musí prerokovať predložený návrh programu starostlivosti so známymi vlastníkami, správcami a nájomcami dotknutých pozemkov.

Orgán ochrany prírody Vás týmto pozýva na prerokovanie

**dňa 30. apríla 2014 (streda o 9,30 hod.)
na Mestskom úrade Stará Turá
(zasadačka – prízemie)**

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ochrane prírody orgán ochrany prírody doručuje toto oznámenie verejnou vyhláškou, nakoľko je dotknutý veľký počet vlastníkov.

Obec je povinná oznámenie vyvesiť na svojej úradnej tabuli najmenej po dobu 15 dní. Je potrebné, aby obec informovala písomne Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja o dátume vyvesenia a zvesenia oznámenia.

Okresný úrad Trenčín
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Oddelenie ochrany prírody a vybraných
zložiek životného prostredia kraja
Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
-1-

Ing. Juraj Hamaj
vedúci odboru

Prílohy: Návrh programu starostlivosti s prílohami.

Doručí sa:

A: Vlastníci (doručuje sa verejnou vyhláškou) a užívatelia pozemkov:

- 1) Poľnohospodárske družstvo Stará Turá, 916 01 Stará Turá
- 2) Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Banská Štiavnica, OZ Povodie Váhu Piešťany, Nábrežie I. Krasku č. 3/834, 921 80 Piešťany
- 3) Lesy SR, š.p., OZ Trenčín, Hodžova 38, 911 52 Trenčín
- 4) MO SRZ, 916 01 Stará Turá
- 5) Západoslovenská energetika, a.s., Čulenova 6, 816 47 Bratislava 1
- 6) Slovenský pozemkový fond, Búdková cesta 36, 817 47 Bratislava
- 7) Poľovné združenie Stará Turá, cestou: poľovný hospodár Milan Kubík, ul. Kozmonautov 396/16

B: Obce:

Mestský úrad, Ulica SNP ½, 916 01 Stará Turá

C: Dotknuté orgány štátnej správy:

Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, Hviezdoslavova 36, 915 01 Nové Mesto nad Váhom

D: Na vedomie:

ŠOP SR – Správa CHKO Biele Karpaty, Trenčianska 31, 914 41 Nemšová